

Decizia nr. 338/12.06.2018
privind amendarea cu 15.000 lei a S.C. REALITATEA MEDIA S.A.
București, Șos. București-Ploiești nr. 172-176,
corp A, et. 3, cam. 5, sector 1 C.U.I. 14080700
Fax: 0372124822, 0372124503

- pentru postul de televiziune REALITATEA TV

Întrunit în ședință publică în ziua de 12 iunie 2018, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat reclamația nr. 433/18.01.2018, precum și raportul de monitorizare referitor la ediția din 17 decembrie 2017 a emisiunii «Jocuri de putere», difuzată de postul de televiziune REALITATEA TV.

Postul REALITATEA TV aparține S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 30.8/27.03.2001 și decizia de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011).

În urma analizării rapoartelor de monitorizare și a vizionării înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile articolelor 32 alin. (1) și 40 alin. (5) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate:

- art. 32 (1) – Niciun drept conferit prin lege nu poate fi exercitat într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe, în scopul de a vătăma sau de a păgubi pe altul ori profitând de ignoranța sau de buna-credință a persoanelor.

- art. 40 (5) - Moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.

Conform raportului de monitorizare cu privire la această ediție, Consiliul a reținut următoarea situație de fapt:

„În data de 17.12.2017 a fost difuzată pe postul Realitatea TV, de la ora 21.00, emisiunea de dezbateri Jocuri de Putere.

Moderator: Rareș Bogdan.

Invitați: Oana Stănciulescu, jurnalist, Dan Dungaci, profesor, Ion M. Ioniță, jurnalist, Marius Oprea, scriitor, Cristian Diaconescu, fost ministru de Externe.

Teme: legile Justiției, amendamentele propuse de Șerban Nicolae, frământări în PSD.

Titluri afișate pe ecran: REGELE A PLECAT, RĂMÂNEM CU BUFONII, 50.000 DE ROMÂNI ȘI-AU CONDUS REGELE PE ULTIMUL DRUM, JOS COMUNISMUL! – STRIGĂTUL DISPERĂRII DE LA FUNERALII, ÎN FAȚA UNEI DECIZII ISTORICE: REPUBLICĂ SAU MONARHIE!, DE LA ROMÂNIA PRINCIPILOR LA ROMÂNIA INFRACTORILOR, CELE 8 AMENDAMENTE DEVASTATOARE ALE LUI NICOLAE,

MÂINE ÎNCEPE DEZMĂȚUL FINAL, JUSTIȚIA O GLUMĂ, MOMENTE TENSIONATE ÎNTRE PROTESTATARI ȘI JANDARMI, PSD, UN BUTOI CU PULBERE ROȘIE, ROMÂNIA, ÎN MÂINILE NESIMȚIȚILOR, MAI SINGURI, MAI NĂUCIȚI, DAR CU UN FIR DE SPERANȚĂ.

Emisiunea Jocuri de Putere începe cu imagini de la înmormântarea regelui Mihai. Sursa: recorder.ro, apoi un interviu înregistrat (telefonic) cu consultantul politic, Cozmin Gușă, privind istoria recentă, Revoluția din 89 și contextul actual. După Revoluția din 89 s-a instaurat o nouă securitate, interese care nu au privit oamenii de rând. Au fost implicate și serviciile secrete din România și străinătate. În regimul Bănescu a fost un nou regim al Securității cu ajutorul lui George Soros. Revolta din stradă este pricinuită de senzația că niște gorile politice ar putea să facă legea. Șerban Nicolae va veni la Senat cu niște amendamente extrem de contondente la adresa magistraților. (În imagini protestele din București). Există frământări în PSD, pentru că Liviu Dragnea nu va mai îndeplini așteptările colegilor care l-au adus acolo. Trebuie să răspundă în fața procurorilor pentru niște dosare grele în care este implicat (ex.Teldrum). Dacă nu va da legile Justiției cum vrea partidul, Liviu Dragnea va fi "decapitat".

Rep.25:40, sel. 17-21

Rareș Bogdan vorbește despre protestele din București și despre cei care l-au condus pe regele Mihai pe ultimul drum.

Rareș Bogdan: Nu pot să spun decât mă înclin în fața lor, sunt românii frumoși ai acestei țări, sunt românii care nu uită **niciodată că această țară avea un alt drum dacă nu veneau bolșevicii și comuniștii la putere. Acum, neocomuniștii, urmașii lui Ion Iliescu, ai lui Bârlădeanu, ai lui Ioan Talpeș și ai lui Virgil Măgureanu și ai celorlalți care au călcat România frumoasă în picioare, ai celor care ne-au furat șansa de a avea o altă Românie dacă regele Mihai ar fi venit în 90 sau în 94 sau în 96, aici, încearcă o ultimă lovitură. Să ne întoarcă cu 28 de ani în spate sau să ne fure și următorii 28 de ani. De asta românii au ieșit în stradă. Acel strigăt al disperării – Jos Comunismul!** în momentul în care catafalcul, sicriul regelui părăsea curtea palatului regal va rămâne întipărit tuturor celor care cred că șansa României este fără comuniști și fără neocomuniști. O s-o rog pe Sorina să vă pregătească din nou, pentru că este ceea ce ne motivează să fim alături de dumneavoastră seară de seară. Sigur că am și eu o fotografie specială pe care v-o ofer, între sutele, miile de fotografii pe care le-am văzut, este una pe care după ce am văzut-o v-am recomandat-o și din cauza căreia am plâns.

Rep. 27:42, sel. 17-21, transmisie directă de la proteste. Un reporter vorbește de la fața locului despre ceea ce se întâmplă în piață. Sunt intervievați oamenii din stradă, de la proteste.

Rep.32:20, sel.17-21

Femeie: Apropo de Realitatea, de ce-i luați interviu lui Talpeș?

Reporter: Vă rog, două secunde, doamnă, imediat discut și cu dumneavoastră.

Continuă dialogul despre motivul protestelor cu un alt protestatar. Acesta spune că îl nemulțumesc noile legi ale Justiției și corupția din țară.

Rep.35:15, sel.17-21

Rareș Bogdan: Suntem...am primit un bilețel de la un domn care a venit până la Realitatea TV, un bătrânel care mi-a dat acest bilețel. Am să vă spun după aceea ce am pățit în aeroport, nu știam, veneam de la Cluj astăzi. "Domnule Rareș Bogdan, vă felicit pentru ceea ce faceți pentru România și pentru români. Faceți totul pentru ca gașca de hoți din Parlament și Senat să nu-și bată joc de munca de 27 de ani a românilor. Vă felicit pe dumneavoastră, pe domnul Cristi Diaconescu, pe doamna Oana Stănciulescu, pe domnul Oreste Teodorescu, pe domnul Ion M. Ioniță și pe toți ceilalți invitați ai dumneavoastră, care ne arată că România nu moare." Pentru așa ceva, scris pe un bilețel, pentru așa ceva merită să faci presă. Sigur că sincer nu am înțeles, a fost poate o ușoară greșeală de tempo, o să-l întreb în direct pe domnul Unteanu de ce a ales să-și înceapă senzaționala emisiune, pentru că domnul Unteanu este unul dintre... dacă nu cel mai bun jurnalist de politică externă pe care îl are România, cu siguranță printre cei mai buni. Cu siguranță cea mai mare experiență și va avea o emisiune care va fi foarte urmărită. Dânsul are experiența Bruxelles-ului, are experiența a 45 de ani de jurnalism. **Da, recunosc că a trebuit să dau vreo 7-8 răspunsuri în aeroport, pe Facebook nu am deschis pentru că probabil lăturile mi s-au aruncat din nou mie din nou în cap. Nu cred că securistul comunist, nenorocit, hoț, tâlhar, bandit absolut de Talpeș trebuia să fie într-o astfel de zi la Realitatea. Putea fi peste alte două săptămâni. Acela este un securist nenorocit care trebuia să ajungă în pușcărie la fel ca Ion Iliescu, la fel ca Alexandru Bârlădeanu, la fel ca Văcaru, la fel ca Dan Marțian, nu știu care mai trăiesc și nici nu mă interesează. Care nu mai trăiesc le spun – Să-i ierte Dumnezeu! Dar ceilalți cred că ar trebui să-și petreacă următorii ani în pușcărie pentru că ne-au ratat nouă șansa, ne-au luat șansa de a fi o țară ca afară, de a fi o țară normală. Toți aceștia pe care i-am enumerat...a, și să nu uit, Virgil Măgureanu. Răul absolut. Șarpele cu ochelari. Deci toți ăștia ar trebui să stea în cel mai adânc abataj, să nu ridice capul măcar. Nu să ne dea lecții. Că nu au de ce. Lecțiile ni le dau Dumnezeu și cei care au avut grijă ca țara asta să nu se scufunde de tot, deși la ceea ce urmează, începând cu mâine dimineață de la ora 9.00, lucrurile nu sunt atât de clare. Dar eu vă spun ceva. Speranța moare ultima.** Iar pe colegul meu, sunt onorat să spun colegul meu, domnul Unteanu, să nu-l tratați decât ca pe un jurnalist excepțional. Dânsul face interviu dacă e cazul cu oricine. Dacă mâine poate face cu Viktor Orban, va face cu Viktor Orban, dacă poimâine va face cu Laszlo Tokes, nu-i nicio problemă. Sau cu orice alt dușman al României. Orice om care nu iubește România, domnia sa va face pentru că este jurnalist. Deci nu trebuie să-l...să aveți încredere, pentru că pentru Realitatea TV este o mare mare mare achiziție. **Mare de tot. Sunt onorat. Doar că interviul de azi...mai are trei făcute, deci putea să dea altul și acesta trebuia dat peste vreo două săptămâni pentru că puteam să ascultăm ce zice Talpeș, dar era și mai frumos dacă zicea din pușcărie, de după gratii. Era perfect dacă vorbea de după gratii domnul Talpeș. Era mult mai bun interviul.** Deci, s-a terminat oameni buni, Majestatea sa a intrat în lumea celor drepți, noi rămânem printre cei strâmbi, care se pregătesc să dea lovitura finală acestei țări. Țineți minte asta. Câteva zile am vorbit despre onoare, am vorbit despre onoare mai presus decât orice, despre țară mai presus de sărăcie, despre orice și

despre teamă, despre teama de cătușe. Am vorbit despre cuvintele Majestății sale din octombrie 2011 care ne sună în cap ca un testament. E un testament pentru România frumoasă. Pentru țara care îl poate înțelege și onora. De mâine, oameni buni, România majorității parlamentare va continua după cum ați văzut în exclusivitățile la Cozmin Gușă din această seară, va continua să-și bată joc de demnitate, de onoare, de educație, va continua să siluiască.

În continuare, moderatorul vorbește despre temele emisiunii Jocuri de Putere, se prezintă secvențe și imagini de la înmormântarea Regelui Mihai, materiale care l-au emoționat și care o arată o altă față a României. Au venit oameni din toate colțurile țării pentru a-i aduce un ultim omagiu regelui Mihai. Invitații vorbesc despre regele Mihai, comemorează personalitatea acestuia în contrast cu România guvernată de PSD de astăzi. Sunt date pe ecran splitat imagini de la înmormântarea Regelui Mihai și de la protestele din țară.”

Față de discursul d-lui Rareș Bogdan, membrii Consiliului au constatat că acesta a folosit un limbaj injurios, depreciativ, de natură a afecta demnitatea și imaginea unor persoane, fapt ce contravine dispozițiilor art. 40 alin. (5) din Codul audiovizualului.

Legiuitorul a prevăzut că realizatorul/moderatorul unei emisiuni are obligația de a nu permite invitaților să utilizeze un limbaj vulgar sau să instige la violență, dar, în același timp, el are, la rândul său, obligația de a respecta această normă, prevăzută de legiuitor deopotrivă și în sarcina sa.

În raport de dispozițiile legale invocate, comentariile d-lui Rareș Bogdan au avut un conținut jignitor, de natură a afecta demnitatea și imaginea persoanelor despre care a vorbit în emisiune, fără ca aceste comentarii să se poată circumscrie libertății de exprimare garantate de art. 10 din CEDO. Mai mult, alin. (2) al art. 10 din Convenție, nu conferă libertății de exprimare un caracter absolut, necondiționat, ci exercitarea acestei libertăți comportă anumite limitări.

Astfel, membrii Consiliului au apreciat că afirmațiile realizatorului la adresa d-lui Ioan Talpeș, precum: „securistul comunist”, „nenorocit”, „hoț”, „tâlhar”, „bandit absolut” nu constituie o critică cu privire la activitatea profesională ori politică desfășurată de acesta, ci un limbaj jignitor, injurios.

Recunoscând dreptul la opinie a persoanei, precum și la alegerea modului în care realizatorul unei emisiuni își exprimă punctul de vedere cu privire la un subiect, membrii Consiliului au considerat că folosirea în cadrul unui program audiovizual a unor expresii jignitoare și defăimătoare este de natură a afecta dreptul la imagine a persoanei, fiind contrară reglementărilor legale.

Având în vedere domeniul în care își desfășoară activitatea, un realizator de emisiuni, formator de opinii, trebuie să aibă o conduită de respectare a dispozițiilor legale ce reglementează comunicarea audiovizuală și să-și exercite dreptul la liberă exprimare cu respectarea drepturilor celorlalți.

De asemenea, Codul audiovizualului prevede la art. 32 alin. (1) că niciun drept conferit prin lege nu poate fi exercitat într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe, în scopul de a vătăma sau de a păgubi pe altul ori profitând de ignoranța sau de buna-credință a persoanelor.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a pornit de la faptul că protecția acordată de art. 10 din Convenție variază în funcție de natura discursului și de scopul urmărit de autorul lui, precum și de la premisa că ziariștii urmăresc să-și îndeplinească cu bună credință sarcina de a informa opinia publică, nefiind determinați, în demersul lor de intenția de a leza în mod gratuit și nejustificat reputația altor persoane.

Consiliul reiterează faptul că libertatea de exprimare, ca principiu fundamental al statului de drept, presupune respectarea normelor de drept intern și internațional care garantează tuturor persoanelor dreptul de a se manifesta potrivit propriilor opțiuni. Aceste opțiuni nu pot leza, însă, drepturile altor membri ai colectivității.

Având în vedere domeniul în care își desfășoară activitatea, un moderator de emisiuni, formator de opinii, trebuie să aibă o conduită de respectare a dispozițiilor legale ce reglementează comunicarea audiovizuală și să-și exercite dreptul la liberă exprimare cu respectarea drepturilor celorlalți.

Luând în considerație aceste aspecte și ținând cont de faptul că libertatea de exprimare nu este un drept absolut, ci este limitat de obligația corelativă de a nu prejudicia drepturile altor persoane, Consiliul consideră că normele invocate anterior nu au fost respectate.

Atât timp cât astfel de opinii sunt transmise în spațiul public reprezentat de televiziune și sunt comunicate telespectatorilor, destinate lor, ținând cont de impactul major al televiziunii ca mijloc media, exprimarea unui realizator de emisiuni trebuie să se supună dispozițiilor legale ce reglementează domeniul audiovizual.

În același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat, prin prisma reglementărilor interne și europene, că, „... *demnitatea umană este un drept fundamental ocrotit cu precădere, chiar și înaintea dreptului la liberă exprimare, care poate fi supus anumitor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni, prevăzute de lege într-o societate democratică.*” (Decizia ICCJ 2047/2007).

Ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au votat propunerea de amendare a S.C. REALITATEA MEDIA S.A. cu suma de 15.000 de lei, decizie adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Lege audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul prevederilor art. 90 alin. (4) și ale art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A., titular al licenței audiovizuale nr. S-TV 30.8/27.03.2001 și al deciziei de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011, se sancționează cu amendă în cuantum de 15.000 lei pentru încălcarea prevederilor articolelor 32 alin. (1) și 40 alin. (5) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de

apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe postul REALITATEA TV, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 15.000 de lei postul REALITATEA TV deoarece, în ediția din 17 decembrie 2017 a emisiunii «Jocuri de putere», moderatorul a folosit un limbaj jignitor la adresa unor persoane, fiind încălcate prevederile art. 40 din Codul audiovizualului.

De asemenea, unele dintre comentarii au fost de natură să contravină dispozițiilor art. 32 din același Cod, potrivit cărora niciun drept conferit prin lege nu poate fi exercitat într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe, în scopul de a vătăma sau de a păgubi pe altul ori profitând de ignoranța sau de buna-credință a persoanelor.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Serviciul juridic și reglementări,
Șef serviciu Dumitru Ciobanu